

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2022/495 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Μαρτίου 2022

για την παρακολούθηση της παρουσίας φουρανίου και αλκυλοφουρανίων στα τρόφιμα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Το φουράνιο και τα αλκυλοφουράνια, τα οποία περιλαμβάνουν μεθυλοφουράνια, όπως το 2-μεθυλοφουράνιο, το 3-μεθυλοφουράνιο και το 2,5-διμεθυλοφουράνιο, αποτελούν επιμολυντές διεργασίας που σχηματίζονται σε τρόφιμα κατά τη θερμική επεξεργασία τους.
- (2) Η επιστημονική ομάδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) με θέμα τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα εξέδωσε το 2017 μια επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους που ενέχει για τη δημόσια υγεία η παρουσία φουρανίου και μεθυλοφουρανίων στα τρόφιμα⁽¹⁾. Συμπέρανε ότι τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε φουράνιο αποτελούν λόγο ανησυχίας για τη δημόσια υγεία. Όσον αφορά τα μεθυλοφουράνια, η γνώμη κατέληξε στο συμπέρασμα ότι μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τη συνολική έκθεση στο φουράνιο και τα αλκυλοφουράνια και, κατά συνέπεια, να ενισχύσουν την ανησυχία για τη δημόσια υγεία. Ωστόσο, καθώς δεν υπάρχουν στοιχεία σχετικά με την παρουσία μεθυλοφουρανίων στα τρόφιμα, η EFSA συνέστησε να συγκεντρωθούν πρόσθετα στοιχεία στον τομέα αυτό. Συγκεκριμένα, έχει αναφερθεί η παρουσία φουρανίου και αλκυλοφουρανίων στον καφέ, τις παιδικές τροφές σε βαζάκια, τις έτοιμες σούπες, τα πατατάκια, τους χυμούς φρούτων, τα δημητριακά προγεύματος, τα μπισκότα, τα κράκερς και το ψωμί τύπου φρυγανιάς.
- (3) Το 2-μεθυλοφουράνιο και το 3-μεθυλοφουράνιο μπορούν να ποσοτικοποιηθούν αξιόπιστα με τις επί του παρόντος διαθέσιμες μεθόδους ανάλυσης, αλλά για την αξιόπιστη ανάλυση του 2,5-διμεθυλοφουρανίου απαιτούνται περαιτέρω εργασίες. Ωστόσο, εάν η χρησιμοποιούμενη μέθοδος ανάλυσης το επιτρέπει, κρίνεται κατάλληλο να αναλυθεί και να προσδιοριστεί ποσοτικά το 2,5-διμεθυλοφουράνιο και να υποβληθούν τα σχετικά στοιχεία.
- (4) Επιπλέον, στην επιστημονική βιβλιογραφία επισημάνθηκε πρόσφατα η παρουσία προσμείξεων τροφίμων σχετιζόμενων με αλκυλοφουράνια εκτός των μεθυλοφουρανίων, όπως το 2-πεντυλοφουράνιο και το 2-αιθυλοφουράνιο. Κρίνεται συνεπώς κατάλληλο να γίνει ανάλυση και ποσοτικός προσδιορισμός παρόμοιων πρόσθετων αλκυλοφουρανίων (εκτός των μεθυλοφουρανίων), εφόσον η μέθοδος ανάλυσης είναι αξιόπιστη για τον σκοπό αυτό.
- (5) Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης του φουρανίου και των αλκυλοφουρανίων πρέπει να είναι αξιόπιστα και συγκρίσιμα. Κατά συνέπεια, κρίνεται κατάλληλο να δοθούν οδηγίες σχετικά με τα κριτήρια δειγματοληψίας και αναλυτικών επιδόσεων.
- (6) Η EFSA έχει εντολή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συλλέξει όλα τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με την εμφάνιση χημικών προσμείξεων στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές. Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιούνται στις επιστημονικές γνώμες της EFSA σχετικά με τις προσμείξεις στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές.
- (7) Κατά συνέπεια, κρίνεται κατάλληλο να εκδοθεί σύσταση ώστε το φουράνιο και τα αλκυλοφουράνια να αποτελέσουν αντικείμενο παρακολούθησης και τα σχετικά στοιχεία να υποβληθούν στην EFSA,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη οφείλουν, με την ενεργό συμμετοχή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, να παρακολουθούν το φουράνιο, το 2-μεθυλοφουράνιο και το 3-μεθυλοφουράνιο στα τρόφιμα, συγκεκριμένα στον καφέ, τις παιδικές τροφές σε βαζάκια (συμπεριλαμβανομένων των παιδικών τροφών σε δοχεία, σωληνάκια και σακουλάκια), τις έτοιμες σούπες, τα πατατάκια, τους χυμούς φρούτων, τα δημητριακά προγεύματος, τα μπισκότα, τα κράκερς και το ψωμί τύπου φρυγανιάς.

⁽¹⁾ Ομάδα CONTAM της EFSA (Ομάδα της EFSA για τις μολυσματικές προσμείξεις στην τροφική αλυσίδα), Επιστημονική γνώμη σχετικά με τους κινδύνους για τη δημόσια υγεία που συνδέονται με την παρουσία του φουρανίου και μεθυλοφουρανίων στα τρόφιμα. *EFSA Journal* 2017·15 (10):5005, 142 σ. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2017.5005>

2. Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής ⁽²⁾. Οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει επίσης να εφαρμόζουν την εν λόγω διαδικασία δειγματοληψίας ή ισοδύναμη αυτής, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται ότι το δείγμα είναι αντιπροσωπευτικό.
3. Για την ανάλυση του φουρανίου, του 2-μεθυλοφουρανίου και του 3-μεθυλοφουρανίου στον καφέ και στις παιδικές τροφές σε βαζάκια, τα κράτη μέλη και οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να χρησιμοποιούν μέθοδο που συμμορφώνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:

Παράμετρος	Κριτήριο
Ειδικότητα	Απουσία παρεμβολών που οφείλονται στη μήτρα ή στο φάσμα
Τυφλά δείγματα	Κάτω από το όριο ανίχνευσης (LOD)
Επαναληψιμότητα (RSDr)	0,66 επί το RSDR όπως προκύπτει από την (τροποποιημένη) εξίσωση Horwitz
Αναπαραγωγιμότητα (RSDR)	Όπως προκύπτει από την (τροποποιημένη) εξίσωση Horwitz
Ανάκτηση	80 – 110 %
Όριο ανίχνευσης (LOD)	Τρία δέκατα του LOQ
Όριο ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ)	Για τον καφέ: όχι πάνω από 20 µg/kg Για τις παιδικές τροφές σε βαζάκια: 5 µg/kg

Για την ανάλυση του φουρανίου στα τρόφιμα εκτός του καφέ και των παιδικών τροφών σε βαζάκια, τα κράτη μέλη και οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να χρησιμοποιούν μέθοδο που συμμορφώνεται με τα κριτήρια αυτά και το όριο ποσοτικού προσδιορισμού (LOQ) δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα 5 µg/kg.

Για την ανάλυση του 2-μεθυλοφουρανίου και του 3-μεθυλοφουρανίου στα τρόφιμα εκτός του καφέ και των παιδικών τροφών σε βαζάκια, τα εργαστήρια θα πρέπει να εφαρμόζουν διαδικασίες ποιοτικού ελέγχου για να διασφαλίζουν την αξιοπιστία των λαμβανόμενων αναλυτικών αποτελεσμάτων, όταν το LOQ δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 5 µg/kg.

4. Εάν η χρησιμοποιούμενη μέθοδος ανάλυσης επιτρέπει τον προσδιορισμό των αλκυλοφουρανίων εκτός του 2-μεθυλοφουρανίου και του 3-μεθυλοφουρανίου, τα κράτη μέλη και οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να προσδιορίζουν τα εν λόγω αλκυλοφουράνια.
5. Τα κράτη μέλη και οι υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει να παρέχουν τα αποτελέσματα της παρακολούθησής τους στην EFSA έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιέχονται στις κατευθυντήριες γραμμές της EFSA για την τυποποιημένη περιγραφή δειγμάτων (SSD) σχετικά με τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές καθώς και τις πρόσθετες ειδικές απαιτήσεις για την υποβολή στοιχείων ⁽³⁾.

Βρυξέλλες, 25 Μαρτίου 2022.

Για την Επιτροπή
Στέλλα ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ
Μέλος της Επιτροπής

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, για τον καθορισμό μεθόδων δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των επιπέδων μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου, ανόργανου κασσιτέρου, 3-μονοχλωροπροπανοδιόλης και βενζο[α]πυρενίου στα τρόφιμα (ΕΕ L 88 της 29.3.2007, σ. 29).

⁽³⁾ <https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0>